

Sedmična kolumna visokog predstavnika za BiH Christiana Schwarz-Schillinga: “Jasna budućnost – sa planom i mehanizmima podrške do realizacije”

Slike razaranja i očaja postale su uobičajene vijesti ovoga ljeta. Sukobi u raznim dijelovima svijeta, a posebno trenutni sukobi u Libanu, predstavljaju izazov za diplomatske i humanitarne resurse međunarodne zajednice.

Posmatrajući stvari u historijskom kontekstu, građani BiH će se možda upitati da li bi i oni mogli doživjeti sličnu sudbinu koju su doživjeli Libanci, posebno sada, u uslovima kada se angažman međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini mijenja.

Bosna i Hercegovina ima svojevrstan bedem koji ju štiti od povratka u nasilje – bedem koji Liban, na svoju veliku žalost, nema. Danas, za razliku od ranih 90-tih godina, ova zemlja ima jasnu budućnost u evro-atlantskim strukturama, dakle, i u Evropskoj uniji i NATO-u, što će onemogućiti svaki eventualni napad na Bosnu i Hercegovinu i njenu eventualnu dezintegraciju u ratno stanje.

Međunarodno prisustvo u Bosni i Hercegovini se mijenja, ali međunarodna zajednica se ne povlači iz ove zemlje. Naprotiv, međunarodna strategija za ovu zemlju je strategija integracije. Na taj način Bosna i Hercegovina se postepeno uvodi upravo u one institucije koje su u posljednjih 60 godina izgradile i osigurale mir u Evropi.

Bosna i Hercegovina danas stoji na samom rubu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom i članstva u NATO-ovom programu Partnerstvo za mir (PfP). Ova dva cilja su ključna na putu prema konačnom članstvu u Evropskoj uniji i NATO-u.

Bosna i Hercegovina još uvijek mora da provede dalekosežne reforme, uključujući posebno restrukturiranje policijskih službi, prije nego bude u situaciji da potpiše Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Pomaci se također moraju načiniti i u pogledu hapšenja najozloglašnijih optuženika za ratni zločin, prije nego će Bosna i Hercegovina biti pozvana da se pridruži programu Partnerstvo za mir.

Na putu ka evro-atlantskim integracijama Bosna i Hercegovina dobija pomoć od Evropske komisije, EUFOR-a, Policijske misije EU, NATO-a i moga Ureda, i u mom svojstvu Visokog predstavnika i Specijalnog predstavnika EU. Pored toga, ova podrška će i dalje osigurati da Bosna i Hercegovina ostane čvrsto na putu koji vodi u stabilnost i sigurnost.

Od kraja hladnog rata, evro-atlantske institucije su sistematski nastojale proširiti zonu stabilnosti i sigurnosti u Evropi. One su to postigle investiranjem u bivše komunističke države Srednje i Istočne Evrope u cilju pružanja pomoći njihovim procesima tranzicije, i konačno, nakon što reformski procesi u značajnom mjeri odmaknu, pozivanjem ovih zemalja da postanu punopravne članice. Otud i historijska proširenja Evropske unije u 2004. godini i NATO-a u 1999. i 2004. godini.

Politika proširenja bila je nevjerovatno uspješna; ona je očigledno pomogla da se preduprijedi mnoštvo problema i nesporazuma koji su inače mogli mučiti zemlje Srednje i Istočne Evrope. Iako je Bosna i Hercegovina poseban slučaj, ona može i treba izvući čak i veću korist nego što su je imale ove zemlje.

Evro-atlantske institucije su od kraja rata već donijele ogromne investicije u Bosnu i Hercegovinu i ova zemlja je u proteklih deset i po godina prešla veoma dug put. Pored toga, ako postoji jedna stvar oko koje se slažu svi građani Bosne i Hercegovine, onda je to da je njihova budućnost u evro-atlantskim integracijama.

Da bi se ostvario ovaj cilj, bit će potrebna saradnja između naroda u Bosni i Hercegovini i kompromisi po mnogim pitanjima. Ali ono što je najvažnije, ova zemlja je iznimno sretna jer ima jasnu budućnost i plan i mehanizme podrške za realizaciju svoga cilja.

Christian Schwarz-Schilling je visoki predstavnik međunarodne zajednice i specijalni predstavnik Evropske unije u Bosni i Hercegovini.